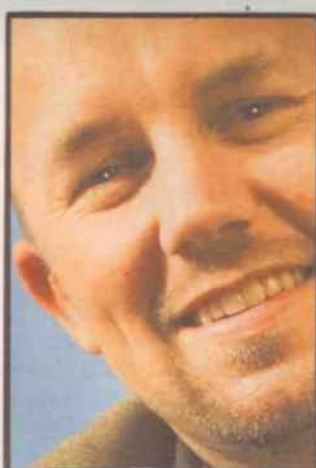

Wie: Martien Duijndam
Wat: medeoprichter en vennoot van Themato, zeven werknemers in vaste dienst en jaarlijks tientallen uitzendkrachten voor de pluk

3 Glastuinbouwbedrijf Themato uit Berkel en Rodenrijs teelt sinds 2004 groenten en fruit in een zogenoemde gesloten kas van 14.000 vierkante meter. Anders dan bij een reguliere (open) kas, worden de ramen bij warm weer niet geopend om te ventileren. De gesloten kas wordt met koud water gekoeld dat uit de bodem wordt opgepompt. In de winter verwarmt Themato zijn gesloten kas met water dat in de zomer met zonne-energie wordt verwarmd. Themato was het eerste glastuinbouwbedrijf ter wereld dat dit systeem van koude- en warmteopslag in de bodem inzette in een kas. Het leverde het bedrijf prijzen op voor duurzaam ondernemen. Het klimaatsysteem zorgt in de gesloten kas voor betere regulering van temperatuur, luchtvochtigheid en CO₂ gehalte. Dat laatste was de voornaamste reden voor deze keuze, zegt Martien Duijndam.

Hij is een van de drie vennoten die Themato in 1999 oprichtte. In het voorjaar en de zomer staan de ramen niet open, waardoor de kas minder verliest. Het broeikasgas is essentieel voor de groei van gewassen. 'De hogere CO₂-waarde leverde de afgelopen jaren bij het verbouwen van Roma-tomaten, paprika's en aardbeien minimaal 20% meer productie op.' Duijndam stelt dat hun bedrijf van in totaal 54.000 vierkante meter dankzij de gesloten kas bijna 40% minder gebruik maakt van fossiele brandstoffen. 'Die energiebesparing is nodig om de forse investering rendabel te maken', zegt Duijndam. 'Maar wij zoeken altijd naar oplossingen die het milieu de minste schade toebrengen. Dat is goed voor onze gewassen en uiteindelijk ook onszelf.' Mits economisch verantwoord, betaalt het inzetten op duurzaamheid zich uiteindelijk uit, meent Duijndam. 'Met minder middelen meer produceren, levert op lange termijn altijd geld op.' ■

Ramen kas gesloten voor meer CO₂

Wie: Igor Kluin
Wat: oprichter en eigenaar Qurrent, 5 man personeel

4 De ontbrekende schakel die het voor consumenten en mkb'ers eenvoudiger en financieel aantrekkelijk maakt om duurzamer met energie om te gaan. Zo omschrijft ondernemer Igor Kluin zijn uitvinding Qbox. Het kleine zwarte kastje functioneert als schakel in een intelligent lokaal energienetwerk. De Qbox moet het opwekken van duurzame energie door de aangesloten huishoudens en kantoren stimuleren. Zij halen een bepaalde hoeveelheid stroom van het reguliere netwerk en vullen die aan met eigen energie, via windmolens of zonnepanelen. De Qbox verzamelt gegevens over energieproductie binnen het lokale netwerk, het verbruik en de tarieven. Met die informatie verdeelt het apparaat de energie efficiënt tussen de gebruikers.

De Qbox verhoogt volgens Kluin het rendement van de (decentrale) duurzame energieopwekkers met 10% tot 40%. Hij wil er zo voor zorgen dat afnemers 50% van de benodigde energie zelf duurzaam produceren. Kluin noemt zijn in Schiedam gevestigde bedrijf Qurrent daarom het eerste energiebedrijf dat geen energie verkoopt. 'De Qbox is er voor de massa', zegt Kluin. 'Hoe meer afnemers, hoe meer schone energie wordt opgewekt en hoe efficiënter het lokale netwerk.' Om het afnemers gemakkelijk te maken duurzame energie te produceren, verzorgt Qurrent alles wat met het opwekken ervan samenhangt. Kluin voorzag ongeveer drie jaar geleden een schaarste van fossiele brandstoffen. 'Ik kwam steeds meer te weten over de opwarming van de aarde en dacht: we moeten iets doen.'

Momenteel zet Kluin een aantal testlocaties voor de Qbox op. Hij won eind september de Picnic Green Challenge. Hij heeft wel eens getwijfeld. 'We werken nu eenmaal aan een nieuw concept, de meest risicovolle vorm van ondernemen.' ■

Qbox: intelligent energienetwerk